

S A Ğ L I K ve K Ü L T Ü R ETKİLEŞİMİ

Prof. Dr. Ahmet SALTİK

**Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı**

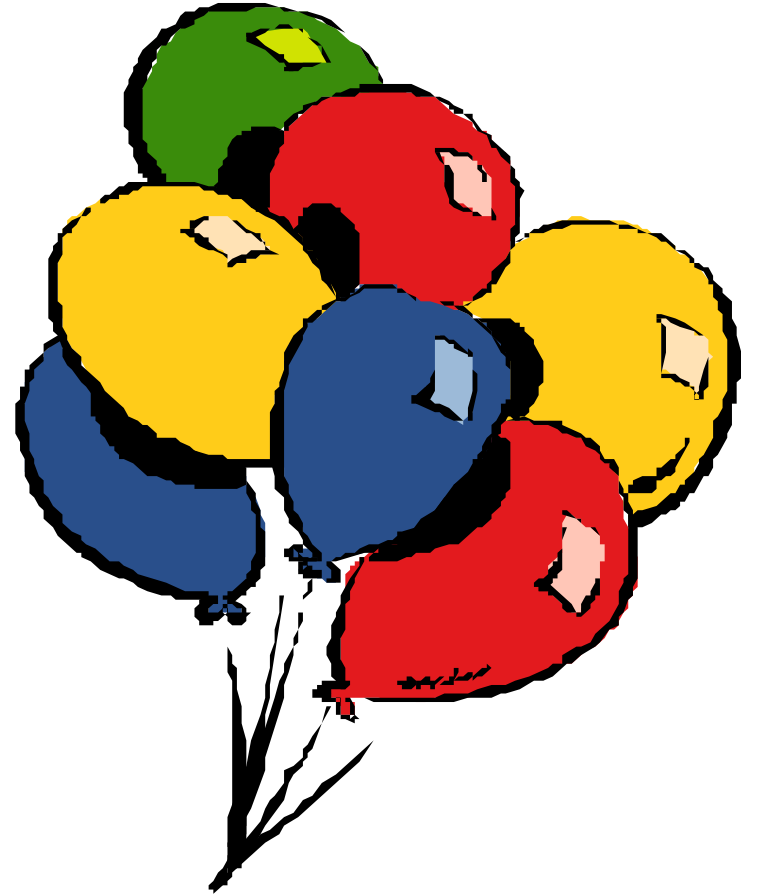
Dönem 1 Ders Notları

13 Ekim 2003, Edirne

Eğitim y6nlendiriciniz;

- ◆ Derse başlarken katılım, katkı ve sabrınız için içtenlikle, teşekk6r eder..
- ◆ Sizleri sevgi ve saygı ile selamlar..

Dr. Ahmet SALTİK

Dersin Amaçları ve Öğrenim Hedefleri-1

1. Sağlığın; ekinse (kültürel) belirteçlerini vurgulamak.
2. Toplum içinde yaşayan, bir başka deyimle "*toplumsallaşmış*" bir varlık olarak insanın sağlığının, içinde yaşadığı toplumun kültürünce nasıl ve ne yollarla etkilendiğini işlemek.
3. Toplumsal (sosyal) kültürün insan ve toplum sağlığına etkilerine ilişkin örnekler üzerinde tartışmak.

Dersin Amaçları ve Öğrenim Hedefleri-2

4. İnsanın, kurduğu kültürel yapı (kültür sistemi) içinde sağlığının yerini ve önemini irdelemek.
5. Sağlığın evrensel tanımında yer alan “.. bedensel, ruhsal ve t o p l u m s a l bakımlardan tam bir iyilik durumu..” olgusunun anlamını kültürel boyutta işlemek.

Dersin Amaçları ve Öğrenim Hedefleri-3

- 6. Öğren(i)cide, insan ve toplum sağlığının, içinde yaşanılan toplumun kültüründen ayrı düşünülemeyeceği bilincini yerleştirmek.**
- 7. Dersin sonunda öğrenci, kültür sisteminin öğelerini ve sağlık sistemi ile etkileşim dinamiklerini temel düzeyde kavramış ve düşünüş, tutum ve davranışlarını bu doğrultuda uyumlu kılmaya güdülenmiş olacaktır.**

DSÖ, 1962, 15. Genel Kurul kararlarından

“ Nedenleri toplum psikolojisi içine gömülü bulunan batıl inanç ve hurafeler, (boş inanlar) milyonlarca insanın ölümüne neden olmaktadır. İnsanlığın kurtuluşu için, malarya ve öteki yıkımlar (afetler) gibi; bunların da ortadan kaldırılmasına çalışılmalıdır.”

Kültürün kökenleri :

“ Açıktır ki, bir bölüm önyargı ve doğmalar toplum psikolojisinin derinliklerindedir..

Ekonomik ve politik etmenler, bunların ortaya çıkışında ikincil derecede önem taşımaktadır.. ”

‘Sağlık’, yalnızca hasta olmama hali olarak sınırlandırılmadan, doğum öncesi dönemden başlayıp ölüme dek, yaşamın kültürle yoğrulmuş bir parçası olarak ele alınmaktadır.

UNESCO–(DSÖ) ve Tayland Ulusal Kültür Komisyonu’nca düzenlenen Uluslararası Kültür ve Sağlık Konferansı
27–31 Mayıs 1996

İnkültürasyon Nedir ?

- **Öğrenim bilinçli değilse, yani kişi bunu birşeyler öğrenmek amacıyla**
- ***erekli* (amaçlı) olarak yapmadan öğrenmişse, bu sürecin adı *inkültürasyon*dur.**
- **İnsanlar; yaşamda duyduğu, gördüğü, yaptığı herşeyden birşeyler öğrenir.**
- **Yani öğrenim kişiye birşeyler öğretmek için planlı ve amaçlı değilse, bu bir eğitim değil, *bilgilenmedir* (=inkültürasyondur).**

Evidence Iceberg in Health Promotion

RCT

Companion Studies

Observational Studies

Observational Studies

Participation Designs

Fugitive Literature

Hearsay

Evidence Iceberg in Health Promotion

RCTs

Comparison Studies

Observational Studies

Less Formal Observational Studies

Participatory Studies

Fugitive Literature

Hearsay

Temel eğitim

Halka kendi sorunlarını ve bu sorunların çözüm yollarını bul dur mak; toplumun değer yargılarını ve davranışlarını, yaşadıkları toplumu daha yüksek bir düzeye çıkarmak için çaba harcayacak biçimde değiştirmek; kişilere insanlık, vatandaşlık / yurttaşlık hak, özgürlük ve ödevlerini benimsetmektir..

UNESCO (1945)

3. Binyıl Başında Temel Eğitim

*UNESCO'nun 1945'te yaptığı
Temel Eğitim tanımının
güncellenmesi gerekmektedir.*

**Günümüz insanı salt Temel Eğitimle
yetermez, bir meslek edinmek zorundadır.
Bir yabancı dil öğrenmelidir.
Bilişim devrimini yakalamalı,
bilişim okur-yazarı olmalıdır.
Daha uzun ve daha yoğun bir
Temel Eğitim, kesintisiz 12 yıl zorunludur..**

UNESCO'nun (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) tanımındaki amaçlara uygun bir **temel eğitimin** tüm ülke, giderek dünya yurttaşlarına verilebilmesi durumunda; insanlar daha olumlu, **sağlığı koruyup geliştirici bir kültür** edinebilirler.

Ya da, tersinden söylemek gerekirse, *kişi ve toplum sağlığıyla olumsuz etkileşen kültür öğeleri* ortaya koymaz; bu olumsuz yargıları tutum ya da davranış aşamasına taşımadan reddedebilirler.

Çok nettir ki; bilimsel içerik ve felsefeli bir **temel eğitim**, kişi ve toplum kültürünün hem yeni ***olumlu kültürel değerlerle*** varsıllaşmasını sağlamakta; hem de olumsuz öğelerin, temel eğitimin geliştirdiği “sorgulama / us ve bilimin süzgecinden geçirme” davranışı ile zaman içinde ayıklanmasına katkı vermektedir.

Kültür, canlı bir kavramdır

“**Kültür**” canlı bir kavramdır.

Değişken ve devingendir.

İçeriği, zaman ve yere göre çok değişkendir.

Kişi ve toplum kültürü “eğitim” le değiştirilebilir, geliştirilebilir.

Eğitim yoluyla kültürel değişim ve dönüşüm; sabır isteyen, soluk gerektiren bir süreçtir.

İnsanların binlerce yıldır yaşatıp sürdürdükleri kültürleri hemen bir çırpıda değiştirilemez.

Fakat bu süreç hem hızlandırılabilir hem de olumlu içerik kazandırılabilir.

Buna gereksinim de pek çoktur.

**Ne var ki; kişiler ve toplumlar
bu anlamda tutucu, tepkisel,
hatta inatçıdırlar.**

Aşağıdaki Çin atasözü çok öğreticidir :

1 yıl sonrası ise düşündüğün, tohum ek..

10 yıl sonrasını düşünüyorsan, ağaç dik..

Ama 100 yıl sonrası ise tasan,

halkı eğit o zaman...

Çin atasözü

**Başta hekimler olmak üzere,
sağlık eğitimi yapan kişiler sabırlı olmalı,
çabalarının meyvelerini çoğu kez orta ya da
uzun erimde verebileceğini unutmamalı;
dolayısıyla umutsuzluğa da kapılmamalıdır.**

**Bir başka anlatımla, toplumsal kültüre
olumlu katkılar sağlayabilmek için,
uzun erimli planlar yapmak zorunluğu
akıldan çıkarılmamalıdır.**

Anımsayalım :

Toplumsal kültürün

olumlu değişim ve gelişimi ile

sağlığın iyileştirilmesi,

halka sağlık hizmeti veren

tüm sağlık çalışanlarının

en önemli, 1 numaralı görevidir..

***" Kültür, toplumun
bir yesi olarak
kişi tarafından kazanılmıŐ
bilgi, inanç, sanat, yasa,
ahlak, gelenek ve öbür
yetenek ve alışkanlıklar
bütünüdür."***

***Kişilerin hastalık karşısındaki
tutum ve davranışları,
aslında üyesi oldukları toplumun
değer yargıları, inanç sistemleri
veya tek sözcük ile
kültürünün bir yansımasıdır.***

Doğrudan Hastalıkla İlgisi Olmayan Geleneksel Uygulamalar

- *"Dalakla ilgili olduğuna inanılan hastalıklarda, hastanın karnına doğru okuyan hoca, daha sonra siyah saplı bir bıçakla dalağı kesiyormuş gibi hareketler yapar."*
- *"Boğmaca olan çocuk cami önündeki bir taşa yatırılır ve boğazı ocaklı biri tarafından bıçakla sıvanır."*

Dinsel-Büyüsel İşlemleri Kapsayan Geleneksel Uygulamalar

- *"Kekeme çocuğa cami kapısı açtırılır."*
- *"Yürüyemeyen çocuğun iki ayak başparmağı bir iple bağlanıp, camiden ilk çıkan kişiye kestirilir."*
- *"Kısır olduğuna inanılan kadın üç kere bir devenin altından geçip, deveden aldığı tüyü koynunda saklar."*
- *"Baş ağrısında dua okunarak, türbedeki keçe külah hastanın başına geçirilir."*
- *"Türbe anahtarı, boğmaca olan çocuğun boğazına sürülür ve türbede bir gece bırakılan gömlek kırk gün çocuğa giydirilir."*
- *"Felçli hasta türbe penceresinden geçirilir."*
- *"Akıl hastası bir, üç, beş, yedi gün türbede yatırılır."*

Bu amaçla; toplumu yeniden yapılandırıcı, biçimlendirici, yepyeni değerlerle bezenmiş bir “**kültürel doku**” oluşturma, yaratma gereği vardır.

Bunu başarabilmek için, ülkenin kültür politikalarının

YENİDEN YAPILANDIRICI

(***re-konstrüksiyonist***) olması gerekmektedir.

Usa ve bilime ters, dolayısıyla toplum sağlığına zarar verici kültürel öğelerin

kararlılıkla ayıklanması ve yerlerine olumlu ve yararlı olanlarının konulması kaçınılmazdır.

Sözünü ettiğimiz,
“*bir toplumsal kültür değişimi süreci*”dir
ve başlıca, **sağlık eğitimi** ile başarılacaktır.
Bu nedenle, **sağlık eğitimi** çalışmaları;

- Halkta konuyu öğrenme ve uygulama isteği yaratma ile başlamalı;
- Yüzyüze sağlık eğitimine ağırlık verilmeli ve bu eğitim halkın tanıdığı, değer verdiği ve inandığı kişilerce yapılmalı;
- Sürekli olmalı;
- Toplumda çocuklardan yaşlılara herkesi hedef almalı (kapsamalı);
- Uygulama olanakları da sağlanmış olmalı ve uygulama yaptırılmalıdır...

**Köklü bir sağlık eğitiminin
yerleştirilmesi, bireysel sağlığa olduğu
ölçüde, kitlesele (toplumsal, kolektif)
sağlığa da olumlu bir ilgi uyandırır.**

**Böylece toplum;
sağlığını amaç edinen çalışmaların
yapılmasını ister, giderek destekler.**

Kişi ve toplumun temel kültürel bileşenleri

- ***Gelenekler***
- ***Tutumlar***
- ***Alışkanlıklar***
- ***Egemen değer yargıları***
- ***İnançlar sistemleri***
- ***Amaçlar... dır.***

■ Bunların içerikleri iyice tanınmalıdır. Hekimler, görev yaptıkları yerlerde halkımızın “**tıbbi folklör**”ünü öğrenmek için çaba göstermelidirler.

■ Bu folklör içinde yer alan **olumlu öğeler korunarak pekiştirilmeli**; olumsuz ve dolayısıyla sağlığa zarar verenlerin ise, bulunup giderilmesine çalışılmalıdır.

(Tıbbi) Antropolog, sosyolog, psikolog, etnolog, sosyal çalışmacı, eğitim bilimci, pedagog, andragog (yetişkin eğitimcisi)..
takımda (ekipte) görev alacaklardır.

Sağlık alışanlarının, -elbette hekimler de dahil- takımdaki yeri yaşamsaldır.

**Ancak, salt mesleksel teknik bilgi ve becerilerin yetmeyeceği;
mutlaka eğitsel bilgi-beceri de kazanılması gereği tartışmasızdır.**

***İlginçtir ki; hastalık ve kazalardan
korunmanın önemli ölçüde
olanaklı olduğu,
Sağlık bakımından, bugünkü
olanaklarla bile daha iyi bir
durumun yaratılabileceği..
bilinci kitlelerde yerleşmemiştir.***

**Bir düşünür; yazgı (kader) için
şu değerlendirmede bulunmaktadır :**

**Yazgı, kimilerini terk;
kimilerini tutsak eder..**

**Sonuçta; daha ekonomik ve etkin olmamakla
birlikte, hastalıkların sağaltımı hizmetlerine
özellikle gelişmekte olan ülkelerde -anlaşılmaz
bir biçimde- KORUMA'dan kezlerce fazla
kaynak ayrılmaktadır. Oysa Almanya, yasayla
koruyucu sağlık hizmeti kullanarak iflastan
kurtuldu! Krankenkasse (Kamu sosyal güvenlik
kurumu) yasasıyla periyodik muayeneleri zorunlu
kılarak sağaltım giderlerini denetleyebildi!..**

Toplumsal “değerler sistemi” içinde sağlığın yeri

- ◆ Toplumsal “değerler sistemi” içinde sağlık, ortalarında bir yerdedir.
- ◆ Maslow’un *Gereksinimler Hiyerarşisi*’nde
- ◆ güvenlik, fizyolojik gereksinimler ve eğlenceden sonra gelmektedir.
- ◆ Bu yanlışlığı düzeltmek için toplumda *etkili otorite sistemleri* saptanıp eğitilmelidir :

Şırnak'ın en büyük sorunu hangisi?

Alt Yapı Hizmetleri Sorunları 1577

Eğitim Sorunu 1687

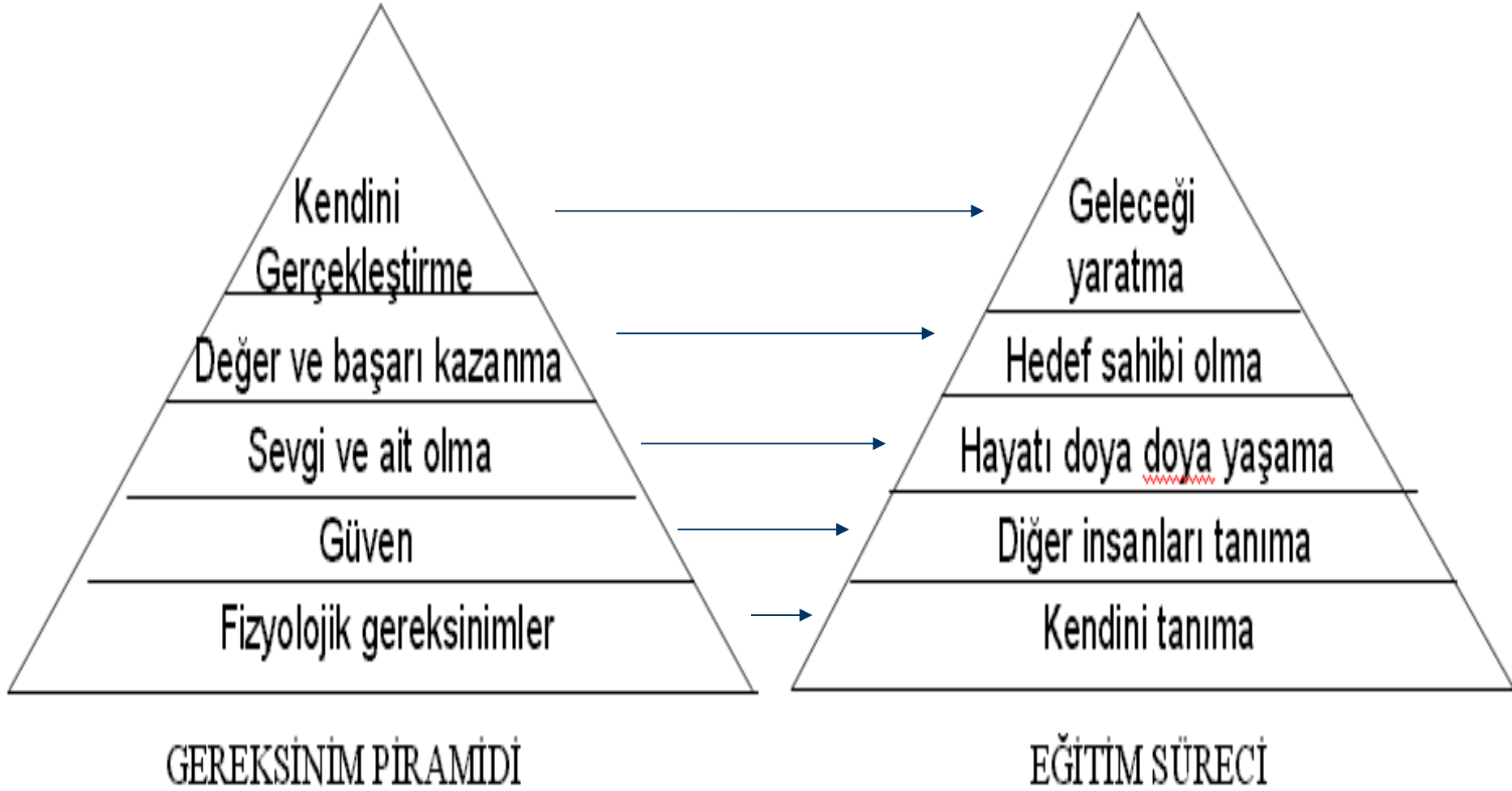
Kömürlü Su 668

Otogar Sorunu 462

Sağlık Sorunları 1024

Sosyal-Kültürel Etkinlik Eksikliği 1209

GEREKİNİMLER ve EĞİTİM İÇERİĞİ DENGESİ..

Kaynak : Prof. Dr. Emine DEMİREL, AÜTF, Farmakoloji AbD.

(Trakya Üniversitesi 2001-2002 ders yılı açılış töreni konuşmasından)

- **Siyasal önderler**
- **Dinsel önderler**
- **Devlet yöneticileri**
- **Aşiret reisleri**
- **Öğretmenler**
- **Endüstride şef ve ustabaşılar**
- **Eczacılar öbür sağlık çalışanları**
- **Ve de he kim ler !..**

Sağlık eğitimi yapacakların,

**tıbbi folklörü -yöresel ve ülkesel çapta-
tüm öğeleriyle iyice tanınmaları gerekmektedir.**

TIBBİ FOLKLÖR ÖRNEKLERİ-1

- TB kalıtsaldır (?!)
- Kanser şifasızdır (?!)
- Dudağını emen çocuk büyüyünce katil olur (?!)
- Can boğazdan gelir (Boğazdan da gitmez mi?!)
- Limon kabuğu yiyen çocuk kısır olur (?!)
- Başlarını birbirine çarpan 2 kişiden birinin kel olma tehlikesi vardır. Bu tehlikeyi gidermenin yolu, kafaların tekrar tokuşturulmasıdır(?!)
- Doğumdan sonra üzerinden 3 ezan geçmeden bebek emzirilmez (?!)

TIBBİ FOLKLÖR ÖRNEKLERİ-2

- **Gebe ve emziklilere süt ve ürünleri, yumurta zararlıdır (?!)**
- **Arpacık çıkan göze 3 kez vurulur (?!)**
- **Bir yarasayı canlı tutup, horoz sesi gelmeyen bir yerde yaktıktan sonra bir adamın koluna bağlanırsa bu adama mermi işlemez ve kimse kötülük yapamaz (?!)**
- **Bir dirhem et bin ayıp örter (?!)**
(Günümüzde tersi egemen değil mi? Nasıl değişti dersiniz?)

TIBBİ FOLKLÖR ÖRNEKLERİ-3

- **Çocuğa cinsel eğitim zararlıdır (?!)
(leylek masallarına devam..)**
- **Müminin artığı mümine şifadır (?!)**
- **Gebe kadın saçını kestirirse bebeği sakat doğar?!**
- **Katoliklerde kan, doku, organ aktarımı
(nakli, transplantasyonu) yasağı (?!)**
- **Taun (bulaşıcı-salgın hastalık) olan kente girilmez
ve çıkılmaz! {Çok yerinde bir öneri!}**
- **Loğusalarda görülen albastı (*puerperal sepsis*)
önlenemez; bu bir tür lanettir (?!)**
- **Bebek terlemesin diye tuzlanır, kundaklanır,
emziğine şeker sürülür (?!)**

TIBBİ FOLKLÖR ÖRNEKLERİ-4

- ABD'de Hıristiyan Bilimciler (*Christian Scientists*) adındaki bir tarikat, «inancın» bütün hastalıkların üstesinden geleceğine inandığı için (?), her türlü tıbbi yardımı reddetmektedir!
- Buna göre, böyle bir cemaatten bir çocuk apandisit olur ve anababası tıbbi yardımı geri çevirirse, Devlet müdahale ederek çocuğun yaşamını kurtarmalıdır.
- **Benzer yasal düzenleme Medeni Yasa'da vardır.**

Daha iyi sağlık beklentisi..

- ◆ **İnsanlardan, kendi çabalarıyla sağlık durumlarını daha iyiye götürmeleri beklenmemelidir. Çünkü çoğunda daha iyi bir sağlık durumunun olabileceği veya buna erişilebileceği düşüncesi yoktur.**
- ◆ **Hastalık, kaza veya ölümlerin çoğunun önlenebilir olaylar olduğu kolay kabul görmez!?**

ÇİN DENEYİMİ..

Dışarıdan girişim (müdahale) ile,
insan psikolojisinde tepki oluşturmada
(*reaksiyon formasyonu*)

*-ki eğitimde karşılaşılabilecek
en önemli sorunların başındadır-*
bu yanlış yargılar değiştirilebilir,
değiştirilmelidir de!

Çin, 1.25 milyarı aşan nüfusuyla dünyanın
en kalabalık ülkesidir. Dar kaynaklarıyla
yetinmesinin en etkili aracı **EĞİTİM**'dir.

ÇİN DENEYİMİ..

Yeryüzündeki 5 insandan 1'i Çin'lidir.

**Ülkenin dar kaynaklarını
ulusa yetirmenin etkili yolu;
olumlu kültür'den geçmektedir.**

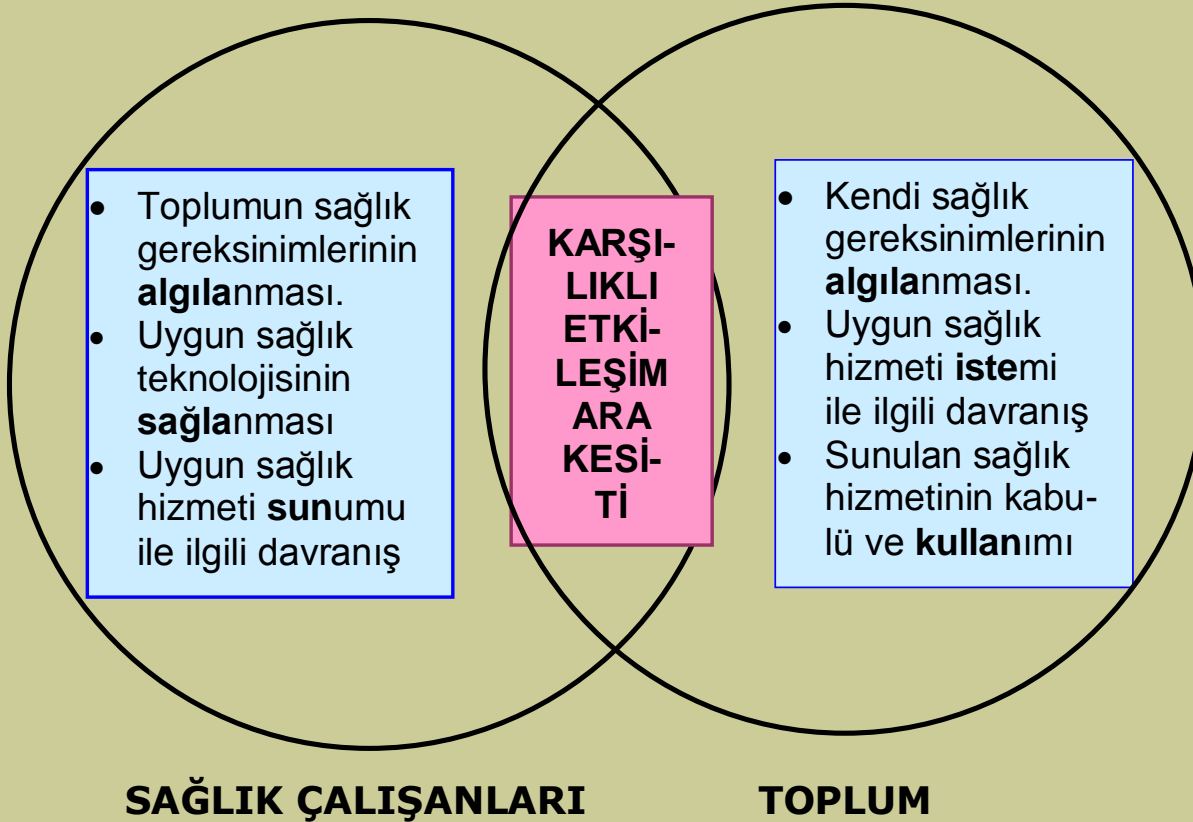
Dolayısıyla aşağıdaki şiir,

toplumsal kültürün

**nasıl tıpkı bir oya gibi özenle, sabırla
işlenerek olumlulaştırılacağına
çarpıcı bir örnektir.**

**Bir tek Çin'li, tek 1 piring tanesini bile
kesinlikle telef etmemektedir;
ulusa bu eğitim, bu kültür verilmiştir.**

ŞEKİL I : Sağlık Çalışanı ve Toplum Arasındaki Etkileşim.

Bu çizimi, değişik konular ve ortamlar için örnekler vererek iyice kavramaya çalışınız. Örn. etkileşim arakesitini kurumsallaştırmak için *katılımcı yönetimi* öngören hukuksal kuralların çıkarılması gerektiğini anımsayınız. 224 sayılı yasanın öngördüğü **Sağlık Ocakları Kurulları, İl ve İlçe Sağlık Meclisleri** bu mantıkla öngörülmüş ama temelde hekimlerin bilgi açığı yüzünden uygulanmamıştır...

Hekimler, gelişmekte olan ülkemizde, birer toplum önderi olarak, sağlık hizmetlerinin yanı sıra, bu hizmetleri desteklemek üzere halkımıza sürekli sağlık eğitimi vererek olumlu bir sağlık kültürü geliştirmelidir.

İYİLİK

HASTALIK

SAĞLIK

KORUMA

GELİŞTİRME

SAĞALTIM

ESENLENDİRME

SAĞLIK HİZMETLERİ SÜREKLİ ve AYRILMAZ
BİR BÜTÜNDÜR. ASIL HİZMET SAĞLIKLIYADIR!

BOŞ İNANLARIN KAYNAĞI NE ??

Genellike bu inanışların kaynağında yanlış koşullanmalar ve kişilerin kendi deneyimlerini batılaştırması yatmaktadır.

Örn. birisi o gün bir kara kedi görmüş ve gün içinde tersliklerle karşılaşmışsa, bunu kara kediye bağlamakta ve zamanla bu değerlendirme kulaktan kulağa yaygınlaşarak *kalıplaşmaktadır*.

METAFİZİKLE BAŞETME !?

İnsanlar aynı zamanda, doğa üstü olgulara karşı kendilerini korumak için sığınak aranişı içindedirler ve **psikolojik savunma mekanizmaları** geliştirmektedirler.

Fiziksel olarak açıklayamadıkları olayları, hemen soyut kavramlar ve inanışlarındaki varlıklarla ya da kalıplarla, mistisizmle açıklamaya çabalamaktadırlar.

İnsanlara, yaşamın güçlükleri ile başetmede
us ve bilimin öncülüğünde,
yeter psikolojik donanım sağlayacak bir eğitim
ve **toplumsal dayanışma** temeldir.

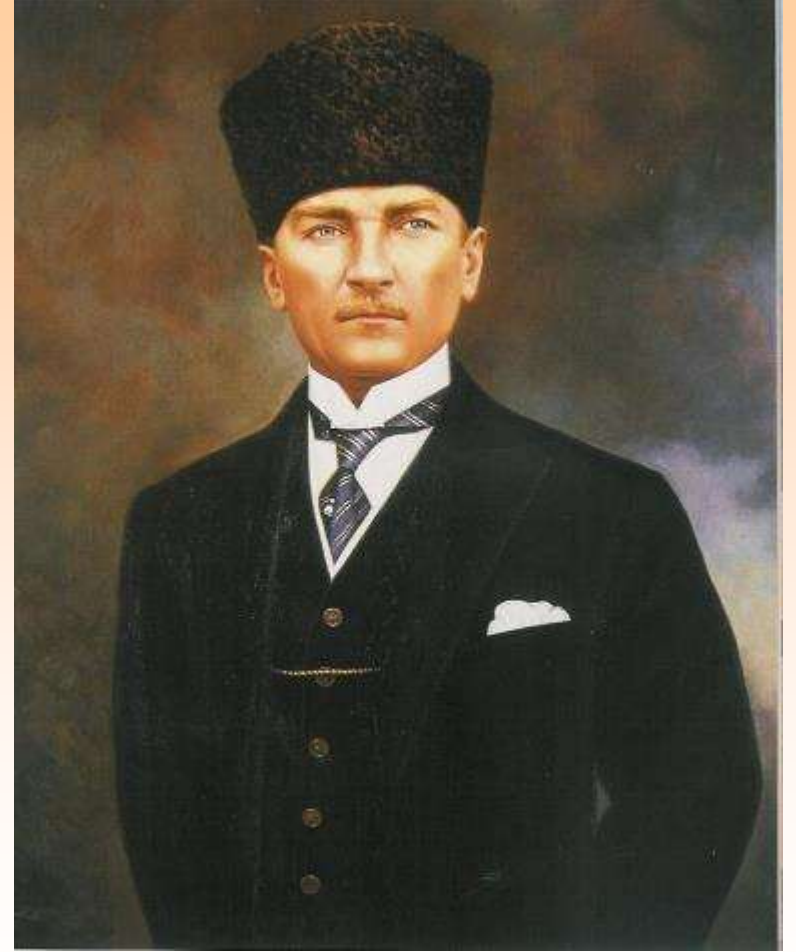
- Boşınanlardan (hurafelerden) kurtulmak için, özellikle sağlıkla ilgili olanlar bakımından, doktorlara ve öteki sağlık çalışanlarına önemli görevler düşmektedir.
- “**Sağlık ve toplumsal kültür arasındaki etkileşimler**”i çok iyi kavrayarak;
- İnsanları incitmeden eğiterek, **us ve bilime dayalı yeni değerler** edinmesi sağlanmalıdır.
- Bu özlem güç fakat olanaklıdır ve özellikle ülkemiz gibi dar kaynaklı ve geri bıraktırmış ülkelerde yaşamsal önemdedir. Böylesi **kültür politikaları**, üstelik, Ulusal ekonomiye son derece ciddi kazanımlar sağlayacak *ekonomik bir yaklaşımdır..*

- Tüm sağlık çalışanları;
bu konuda temel bilgi ve
becerileri kazanmalı
ve yeterli duyarlığı taşıyarak
“etkin birer eylemci” olmalıdır.
- Büyük **ATATÜRK**’ün
yol gösterileri bu bağlamda da
önümüzü aydınlatıyor:

ATATÜRK'ÜN Kültür tanımı :

**Türkiye
Cumhuriyeti'nin
Temeli kültür'dür.
KÜLTÜR; okumak,
okuduğunu
anlamak ve ondan
sonuç çıkarmak,
zekayı terbiye
etmektir.**

ATATÜRK'ÜN Kültür kaynağı :

**Yaşamda en gerçek
yol gösterici
ustur, bilimdir.**

**Us ve bilim dışında
yol gösterici
aramak
aymazlıktır,
sapkınlıktır.**

■ S o n u ç :

- Günümüz teknoloji ve bilim çağında; milyarlarca insan, hâlâ boşınanların (hurafelerin) etkisinden kurtulabilmiş değillerdir. Kaynağı Milat'tan önceki uygarlıklara dek uzanan batıl inançlar, dünya bilgi ve mantık çağını yaşarken bile cahil ya da “aydın” (?) sayısız insanı olumsuz etkisi altında tutmaya devam etmektedir!

- **Dolayısıyla;**
UNESCO'nun da vurguladığı üzere insanlara;
- **soru soran, “neden”, “niçin”, “acaba” türünden duyup-işittiklerini,**
- **görüp-görmediklerini sorgulama, us ve mantık süzgecinden geçirme alışkanlığı edindiren, yurtsever, demokratik-laik ve bilimsel bir eğitim sistemi; vazgeçilmez ulusal hedefimiz ve “kültür politikamız” olmalıdır.**
- **21. yy'ın en büyük kaynağı aydın (entelektüel) sermaye ancak böyle yetiştirilebilir!**

ATATÜRK'e GÖRE DEVRİMİN AMACI-1

YAPTIĞIMIZ VE YAPMAKTA OLDUĞUMUZ
DEVRİMLERİN AMACI, TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HALKINI BÜTÜNÜYLE ÇAĞCIL (MODERN),
BÜTÜN ANLAM VE GÖRÜNTÜSÜYLE UYGAR BİR
TOPLUM OLARAK KURUMLAŞTIRMAKTIR.

DEVRİMİMİZİN TEMEL İLKESİ BUDUR.

BU GERÇEĞİ KABUL ETMEYEN ZİHNIYETLERİ
YERLE BİR ETMEK ZORUNLUDUR. BUGÜNE DEK

ULUSUN DÜŞÜNME YETENEĞİNİ

PASLANDIRAN, UYUŞTURAN, BU ZİHNIYETTE

BULUNANLAR OLMUŞTUR. ⇒ ⇒

ATATÜRK'e GÖRE DEVRİMİN AMACI-2

O TÜR ZİHNIYETLERDE YUVALANAN
KARA DÜŞÜNCELER, BOŞ İNANLAR (HURAFELER)
KÖKTEN YOK EDİLECEKTİR.

ÖLÜLERDEN MEDET UMMAK, UMUT DİLENMEK,
UYGAR BİR TOPLUM İÇİN AŞAĞILANMAKTIR.
BUGÜN BİLİM VE TEKNİĞİN, BÜTÜN KAPSAMIYLA
UYGARLIĞIN OLANAKLARI BİZİ BEKLERKEN;
FİLAN YA DA FALAN ŞEYHİN ÖNCÜLÜĞÜNDE
ÖZDEKSEL VE TİNSEL (MADDİ-MANEVİ)
MUTLULUK ARAYACAK DENLİ İLKEL İNSANLARIN
VARLIĞI, UYGAR TÜRKİYE TOPLUMU İÇİNDE
ASLA KABUL EDİLEMEZ.

Eğitim y6nlendiriciniz;

- Ders sonunda, katılım, katkı ve sabrınız için içtenlikle teŐekk6r eder..
- Sizleri sevgi ve saygı ile selamlar..

Dr. Ahmet SALTİK

